

ΦΩΝΗ ΑΗΔΟΝΙΟΥ
ΨΥΧΗ ΞΕΝΙΤΕΑ

ΞΕΝΙΤΕΑΣ

XENITEAS

ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

WWW.OPONTOS.CH

Στοιχεία έκδοσης / Impressum

Υπεύθυνος Έκδοσης και Ύλης: Γιώργος Νικολαΐδης, Ένωση Ποντίων Ελβετίας
Herausgabe und Redaktion: Georg Nikolaidis, Vereinigung der Griechen aus Pontos in der Schweiz

Υπεύθυνοι Layout: Γιώργος Νικολαΐδης, Γιώργος Μιχαλόπουλος
Zuständig für das Layout: Georg Nikolaidis, George Michalopoulos

Υπεύθυνος Εκτύπωσης: Χρήστος Σταυριανίδης
Druck: Christos Stavrianiadis

Πηγές: Ιστοσελίδα Συλλόγου Φίλων Στέλιου Καζαντζίδη, Εφ. "ΤΑ ΝΕΑ", www.kanonidis.gr
Quellen: Homepage der Vereins der Freunde von Stelios Kazantzidis, Zeitung "TA NEA", www.kanonidis.gr

Αποδόσεις κειμένων στα γερμανικά, διορθώσεις: Γιώργος Νικολαΐδης, Στέλλα Νικολαΐδη, Caroline Walter
Übersetzungen und Korrekturen: Georg Nikolaidis, Stella Nikolaidis, Caroline Walter

Φωτογραφίες: Διάφορες ιστοσελίδες, Αρχείο Ένωσης Ποντίων Ελβετίας, George Michalopoulos
Photos: Diverse Internetseiten, Archiv der Vereinigung, George Michalopoulos

Διοικητικό Συμβούλιο / Vorstand: 2009-2011

Πρόεδρος: Κώστας Καλπαξίδης
Präsident: Kostas Kalpaxidis

Αντιπρόεδρος: Γρηγόρης Γρηγοριάδης
Vizepräsident: Grigoris Grigoriadis

Γραμματέας, αντιπρόσωπος στην Ο.Σ.Ε.Π.Ε και υπεύθυνος ιστοσελίδας: Γεώργιος Νικολαΐδης
Sekretär, Vertreter im Verband der Pontos-Griechen, Homepage: Georg Nikolaidis

Ταμίας: Κώστας Παλάνγκας
Kasse: Kostas Palangas

Έφορος Α. (Υπεύθυνος χορευτικών τμημάτων): Χρήστος Σταυριανίδης
Zuständig für die Tanzgruppe: Christos Stavrianiadis

Έφορος Β. (Υπεύθυνος νεολαίας και βοηθός γραμματέα): Φώτης Καλπαξίδης
Zuständig für die Jugendarbeit, 2. Sekretär: Fotis Kalpaxidis

Έφορος Γ. (Υπεύθυνη γυναικών και χοροεσπερίδων): Αλεξία Τριανταφυλλίδου
Zuständig für Frauenthemen und Events: Alexia Triantafyllidis

Αντιπρόσωπος στην Ο.Σ.Κ.Ε.Μ.Ε. και υπεύθυνος ανατολικής Ελβετίας: Παύλος Παυλίδης
Vertreter im Verband der Griechen in der Schweiz, Zuständig für die Ostschweiz: Pavlos Pavlidis

Ελεγκτική Επιτροπή: Λεωνίδας Ανδρεάδης, Γιώργος Ευθυμιάδης, Νίκος Κοτσαποικίδης
Kontrollkommission: Leonidas Andreadis, Giorgos Efthimiadis, Nikos Kotsapoikidis

Χοροδιδάσκαλοι: Χρήστος Σταυριανίδης, Σοφία Βενάκη-Παυλίδη
Tanzlehrer: Christos Stavrianiadis, Sofia Venakis-Pavlidis

Ιστοσελίδα της Ένωσης: www.opontos.ch
Homepage der Vereinigung: www.opontos.ch

e-mail: info@opontos.ch

...για να ξέρεις που πάς, πρέπει να γνωρίζεις απο πού έρχεσαι...

Το δεύτερο τεύχος του “Ξενιτέα” που κρατάτε στα χέρια σας, περιμέναμε και θέλαμε να βγεί μερικούς μήνες μετά το πρώτο, αρχές ή μέσα του 2008. Περιμέναμε μάταια την στήρηση του αρμόδιου φορέα της ελληνικής πολιτείας που υποτίθεται πως στηρίζει τον απόδημο ελληνισμό. Μάθαμε να στηριζόμαστε στα πόδια μας και στη βοήθεια των μελών και των λίγων καλών φίλων και χορηγών μας. Έτσι θα παραμείνουμε.

Με όλα τα ανθρώπινα λάθη και πάθη του, και ο Στέλιος Καζαντζίδης παρέμεινε πιστός στις αρχές του ως το τέλος. Και άς άργησε να ασχοληθεί με τις ποντιακές του ρίζες εκτενέστερα, αυτή η *φωνή αηδονιού και ψυχή ξενιτέα* είναι και παραμένει στις καρδιές μας. Τα υπόλοιπα μπορείτε να τα διαβάσετε στο μικρό μας αφιέρωμα στον Στέλιο.

Κάναμε και ‘μεις λάθη, παραλείψεις, διαφωνία στα πλαίσια του Δ.Σ. Αποφύγαμε όμως να παρασυρθούμε σε μικροπολιτικές και εγωιστικές συμπεριφορές που δυστυχώς ταλανίζουν και τις δικές μας Ομοσπονδίες. Κρίμα.

Θα το ξαναπούμε. Θα παραμείνουμε πιστοί στη ρήση πως *παράδοση δεν είναι η διατήρηση της στάχτης, αλλά η μετάδοση της φλόγας*. Μετάδοση του δικού μας πολιτισμού στα παιδιά μας, στα παιδιά σας, και σε όποιον άλλο *αρωθυμέα* (ονειροπόλο) πιστεύει πως τα δέντρα, οι άνθρωποι, δεν μπορούν να “ψηλώσουν”, να αποκτήσουν μεγάλα και γερά κλαδιά, εάν οι ρίζες τους δεν είναι μεγάλες, δεν είναι βαθιές. Ότι **για να ξέρεις που πάς, πρέπει να γνωρίζεις απο πού έρχεσαι**.

Γιωρίκας ο ελβετόν
(Γιώργος Νικολαΐδης)

Die zweite Ausgabe von “Xeniteas” (der “Auswanderer” im pontischen Dialekt) hätte viel früher entstehen sollen. Leider hofften wir vergeblich auf die finanzielle Unterstützung der Kommission für Ausländergriechen. Doch wir lassen uns nicht entmutigen, da wir uns auf unsere treue Mitglieder und Sponsoren verlassen können. Besser so.

Stelios Kazantzidis, diese wunderbare Stimme, blieb seinen Prinzipien bis zu seinem Ableben treu. Was nicht heißen soll, dass er keine Fehler gemacht hat. Er hat sich zum Beispiel eher spät mit seinen pontischen Wurzeln befasst. Freut euch auf unseren Artikel zu seiner Ehren.

Unser Vorstand hat bestimmt auch Fehler begangen. Was wir jedoch nicht gemacht haben, und darauf sind wir stolz, ist uns auf Machenschaften und egoistisches Verhalten, wovon leider auch unsere Verbände geplagt werden, einzulassen.

Wir werden es wiederholen. Wir bleiben der mystischen, bezauberten Musik des Schwarzen Meeres und der pontischen Alpen treu. Wir werden die komplizierten, aber geselligen pontischen Tänze, unsern Kindern, Freunden und jedem Interessierten weiterhin beibringen. Wir werden uns für die Kultur unserer Vorfahren – selbstverständlich ohne die aktuellen Geschehnisse aus den Augen zu verlieren- interessieren, und für die Anerkennung des Pontischen Genozids engagieren. Es ist eine Sache der Ehre, eine Sache der Bindung, eine Sache der Pflicht.

Georg Nikolaidis

Παράδοση
δεν είναι
η διατήρηση
της στάχτης,
αλλά
η μετάδοση
της φλόγας.

ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Γεννήθηκα και μεγάλωσα σε μία εποχή, που ο Στέλιος δεν ήταν πλέον στο απόγειο της δόξας του, αλλά ζούσε ακόμη στις καρδιές του κόσμου. Τον πρωτοάκουσα από τον πατέρα μου, απόφοιτος και αυτός του μεγάλου σχολείου της ξενιτιάς. Παλιοί δίσκοι του που με ευλάβεια, με λατρεία άκουγα. Και άν, δόξα τω Θεό, δεν αναγκάστηκα να ζήσω και να υποφέρω τα περισσότερα απ'όσα εκείνος τραγούδησε, το μεγαλείο της φωνής του, άγγιξε και συνεχίζει να αγγίζει την καρδιά μου. Χαρακτήρας δύσκολος, εγωιστής, έχει πολλές φορές στο παρελθόν υποπέσει σε λεκτικές και όχι μόνο παρεκτροπές. Τα τραγούδια του, αυτά που έγραψε, και κυρίως αυτά που τόσο αυθεντικά ερμήνευσε είναι ακόμη ζωντανά, τα υπόλοιπα ας τα κρίνει η ιστορία.

Νοέμβρης του 2007, Νυρεμβέργη, στο 2. Συναπάντημα της Ποντιακής Νεολαίας Ευρώπης. Το Παρακαθ' έχει ανάψει για τα καλά, 250 Ποντιόπουλα 15 έως 30 ετών χορεύουν ασταμάτητα τους αγαπημένους πατροπαράδοτους χορούς μας. Ένας δεκαεξάχρονος κεμεντζής πιάνει έναν αγιασμένο σκοπό του Καζαντζίδη στη λύρα, ένας άλλος συνοδεύει στο μικρόφωνο. 250 ζευγάρια πόδια αλλάζουν ρυθμό, 250 φωνές συνοδεύουν στο τραγούδι. Με συγκίνηση συλλογίστηκα πως ο Καζαντζίδης ζει ακόμη.

ΣΤΙΓΜΕΣ ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Ο Στέλιος Καζαντζίδης γεννήθηκε στην Νέα Ιωνία της Αθήνας στις 29 Αυγούστου του 1931. Ο πατέρας ήταν Ποντιακής καταγωγής και η μητέρα του Μικρασιάτισσα. Από την μητέρα και τη γιαγιά του άκουγε σαν παιδί όλα τα λαϊκά πρόσφυγικά τραγούδια. Η γιαγιά του, του έλεγε τραγούδια και τον νανούριζε όταν ήταν μωρό. Ο Στέλιος πίστευε ότι από αυτήν πήρε τις τεχνικές, τις αναπνοές, το κλάμα στη φωνή.

«Η μητέρα μου είχε πολύ όμορφη φωνή. Στις καλές της στιγμές, μ' έπαιρνε στα γόνατα της και μου τραγουδούσε. Μου τραγουδούσε τα νοσταλγικά μακρόσυρτα τραγούδια της πατρίδας της, της Μικρασίας... Και καθώς τ' αγαπούσα όλα της μητέρας μου, αγάπησα και το τραγούδι που ήταν νανούρισμα, ήταν χάδι, ήταν η έκφραση της χαράς ή του πόνου, στους δικούς μου... Μάθαινα τα τραγούδια και τα τραγουδούσα... Η φωνή μου άρεσε στους δικούς μου, όπως άρεσε στους ξένους που μ' άκουγαν. Θυμάμαι ότι ο πατέρας μου, όταν γύριζε από τη δουλειά του, αφού πλενόταν, καθότανε στο μπαλκόνι να ξεκουραστεί, με τον καφέ ή το ούζο δίπλα του. - Έλα Στελάκι, αγόρι μου, μου φώναζε, έλα να μου πεις κανένα τραγούδι ν' ανοίξει η ψυχή μου! Κι εγώ, όπου κι αν βρισκόμουν έτρεχα κοντά του. Ποτέ δεν αρνήθηκα να τραγουδήσω για τον πατέρα μου. Ήταν οι πιο γλυκές στιγμές της οικογενειακής μας ζωής. Αξέχαστες. Εγώ τραγουδούσα, ο πατέρας μου ρουφού-

Δυό Πόρτες
έχει η ζωή
άνοιξα μία και
μπήκα
σεργιάνισα
ένα πρωινό κι
ώσπου να
'ρθει το
δειλινό από
την άλλη
βγήκα...

Όλα είναι
ένα ψέμα,
μιά ανάσα.
μια πνοή,
σα λουλούδι
κάποιο χέρι
θα μας κόψει
μιαν αυγή...

σε το τσιγαράκι του χαμογελαστός κι η μάνα μου από την κουζίνα ετοίμαζε το φαγητό και συνόδευε σιγανά το δικό μου τραγούδι... Εκείνη καμάρωνε τη φωνή μου κι εγώ θαύμαζα τη δικιά της... Έτσι πέρασαν μερικά χρόνια ευτυχισμένης οικογενειακής ζωής, κι ήτανε πόλεμος, κι ήτανε Κατοχή...» (Εφημερίδα "ΤΑ ΝΕΑ", 15-09-2001, Σελ.: Ν74).

Έχασε τον πατέρα του σε πολύ μικρή ηλικία. Ο Χαράλαμπος Καζαντζίδης δολοφονείται το 1945 στη δύνη του εμφυλίου. Οι δυσκολίες της ζωής τον έφεραν αντιμέτωπο με τη σκληρή καθημερινή πραγματικότητα. Κουβαλούσε βαλίτσες από την Ομόνοια σε σταθμούς λεωφορείων και τρένων. Πουλούσε νερό με τον μαστραπά και το κύπελλο, στην κεντρική αγορά της Αθήνας. Τις νύχτες κοιμόταν στα παγκάκια της Ομόνοιας για να μην ξοδέψει το χαρτζιλίκι που μάζευε και να το πάει τα Σαββατοκύριακα στη μάνα του στη Νέα Ιωνία, για να αγοράσουν γάλα για τον μικρότερο αδελφό του Στάθη. Άσχημη εμπειρία για τον Καζαντζίδα η στρατιωτική του θητεία στη Μακρόνησο όπου στάλθηκε για τα πολιτικά του φρονήματα. Ορίστηκε υπεύθυνος σε τάγμα μουλαράδων και εκεί μια κλωτσιά στα γεννητικά του όργανα, του στέρησε την πατρότητα. Αργότερα, ο Στέλιος έκανε ακόμη πιο σκληρές δουλειές. Κουβάλησε τόνους ολόκληρους ασβέστη και σιμέντο στις οικοδομές της Ιωνίας και της Φιλαδέλφειας. Ο Γολγοθάς που σφράγισε τα παιδικά και εφηβικά χρόνια του Καζαντζίδα τελείωσε στο υφαντουργείο «Έσπερος» στον Περισσό, όπου άλλαξε πορεία και μπήκε στο λαϊκό τραγούδι. Στα διαλείμματα τραγουδούσε. Και η φωνή του διαπερνούσε από τότε τις μεγάλες αίθουσες και τους διαδρόμους του εργοστασίου. Ένα απόγευμα τον περίμενε μια έκπληξη, που αποτέλεσε την αφετηρία της καριέρας του. Τον κάλεσε ξαφνικά ο διευθυντής του «Έσπερου».

Ο Στέλιος Καζαντζίδης δίνει πολύ παραστατικά αυτή τη συνάντηση και τη συνομιλία που είχε μαζί του:

«Σαστισμένος από την καλωσύνητή υποδοχή, κάθησα και περίμενα ν' ακούσω τι θα έβγαινε από το χαμόγελο του αφεντικού.

- Λοιπόν, μου λέει, εσύ ήσουν που τραγουδούσες πριν λίγο, στα ντους;
- Εγώ... Μήπως, δεν έπρεπε;

Τ' αφεντικό με κοίταζε πάντα με χαμόγελο.

- Πώς το είπαμε τ' όνομά σου; ρώτησε.
- Καζαντζίδης Στυλιανός.
- Είσαι καιρό εδώ;
- Ναι... δυο χρόνια κοντά... Βοηθός μηχανικού.

Κούνησε το κεφάλι του.

- Βοηθός μηχανικού, ε; Και δεν σκέφθηκες να κάνεις τίποτε άλλο στη ζωή σου;
- Δηλαδή, τι άλλο; Δεν καταλαβαίνω...

Χαμογέλασα για να μη φανεί ο εκνευρισμός μου. Εκείνος ήταν φανερό πως διασκέδαζε με το χαμένο μου ύφος, και συνέχισε:

- Να... Να γίνεις τραγουδιστής! Άκουσέ με. Είμαι άνθρωπος που καταλαβαίνω από τραγούδι και θα σου πω κάτι που θέλω να το προσέξεις. Έχεις εξαιρετική φωνή, Στέλιο, και σε συμβουλεύω να σπουδάσεις τραγούδι. Σ' άκουσα και για σένα κατέβηκα. Γυρίζω όλα τα κέντρα, ακούω πολλές φωνές, γιατί μ' αρέσει το τραγούδι, και σου λέω ότι φωνή σαν την δικιά σου είναι σπάνια! **Λοιπόν, άκουσε τη συμβουλή μου, μην αφήνεις το χάρισμα αυτό να πάει χαμένο. Σπούδασε τραγούδι! Καζαντζίδα, άκουσέ με. Μια μέρα όλη η Ελλάδα θα μιλά για σένα, για τη φωνή σου. Αύριο θα σου χαρίσω μια κιθάρα!.**

Το 1952 ο Καζαντζίδης κάνει το δισκογραφικό ντεμπούτο του με ένα τραγούδι του Απόστολου Καλδάρα Το τραγούδι αυτό έφερε τον τίτλο "Για μπάνιο πάω". Ήταν ένα τραγούδι γραμμένο για τον καύσωνα που επικρατούσε εκείνο το καλοκαίρι στην πρωτεύουσα. Ο δίσκος δεν πούλησε και η καριέρα του Στέλιου Καζαντζίδα θα έσβηνε πριν καλά καλά αρχίσει. Αυτός που αντιλήφθηκε τις δυνατότητες της φωνής του Καζαντζίδα ήταν ο συνθέτης Γιάννης Παπαϊωάννου. Το τραγούδι του "οι βαλίτσες" γίνεται μεγάλη επιτυχία και το φαινόμενο Καζαντζίδης αρχίζει να παίρνει σάρκα και οστά. Τα τραγούδια του γνωρίζουν μεγάλη επιτυχία κι όπου κι αν εμφανίζεται δημιουργείται το αδιαχώρητο: Ζέφυρος, Μπερτζελέτος, Θείος, Ροσινιόλ.

Την τριετία 1953-56, τον συνοδεύουν στους δίσκους και στα κέντρα, η Ρένα Στάμου, η Μαίρη Γρίλλη και η Καίτη Γκρέυ. Οι επιτυχίες μεγάλες: "Βύθισέ μου το μαχαίρι" (Κλουβάτου), "Έπεσα έξω" (Μητσάκης), "Εχτές αργά το δειλινό" (Παπαϊωάννου). «Τα τραγούδια τότε ήταν αληθινές ιστορίες ανθρώπων, γιατί οι στιχουργοί γράφανε με βάση την καθημερινότητα, τα προβλήματα του τόπου, ενώ τώρα δεν ξέρω με ποια κριτήρια γράφονται τα σημερινά τραγούδια, γι' αυτό και δε μένουν».

Το 1957 γνωρίζει στη Θεσσαλονίκη τη Μαρινέλλα και γίνονται καλλιτεχνικό ζευγάρι. Γνωρίζουν τεράστια απήχηση από τις πρώτες κιόλας ηχογραφήσεις τους "Η πρώτη σου αγάπη είμαι εγώ" και "Νίτσα, Ελενίτσα" (Μητσάκης) και καθιερώνονται στη συνείδηση του κοινού. Η οκταετία 1957-1965 έφερε τον Στέλιο Καζαντζίδα στο απόγειο της δόξας του. Στα λαϊκά κέντρα όπου εμφανιζόταν και τραγουδούσε για ολόκληρες σεζόν, όλα σχεδόν τα τραπέζια ήταν ρεζερβέ, ενώ ουρές από εκατοντάδες άτομα σχηματίζονταν τις νύχτες στις εισόδους των μαγαζιών.

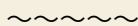

Θύμηση (ενθύμηση) - Στέλιος Καζαντζίδης: Φωνή Αηδονιού, Ψυχή Ξενιτέα

Στο θερινό κέντρο του «Κουντουριώτη», στην παραλία Μοσχάτου, οι θαυμαστές του Στέλιου σκαρφάλωναν στους τοίχους ώρες ολόκληρες και έβλεπαν όλο το πρόγραμμα την ώρα που τραγουδούσαν ο Καζαντζίδης, η Μαρινέλλα και οι συνεργάτες τους.

Το 1961 συμμετέχει στις μουσικές θεατρικές παραστάσεις των Μάνου Χατζιδάκι και Μίκη Θεοδωράκη ερμηνεύοντας ζωντανά - και αργότερα σε δίσκους- τα τραγούδια τους. Τον Ιανουάριο του 1964, ο Καζαντζίδης αφήνει την Κολούμπια και πηγαίνει στις εταιρίες του Μίνου Μάτσα "Odeon-Parlophon". Τον Ιούλιο της ίδιας χρονιάς παντρεύεται την Μαρινέλλα. Ηχογραφούν την "Καταχνιά", σε μουσική Χρήστου Λεοντή και στίχους Κώστα Βίβρου. Το 1965 εμφανίζεται για τελευταία φορά σε λαϊκό μαγαζί, στο "Φαληρικό" του Μαργυμένου στην οδό Ηπείρου, εγκαταλείποντας ουσιαστικά το πάλκο, σε ηλικία μόλις 34 ετών. Και αυτή την απόφασή του ο Στέλιος τη χαρακτήρισε στάση ζωής. Αιτία είναι η αποστροφή του για την κατάσταση που επικρατούσε στα νυχτερινά κέντρα. Χαρακτηριστικά η Μαρινέλλα αναφέρει πως μόνον στο μαγαζί που ο Καζαντζίδης δούλευε απαγορευόταν - από τον ίδιο φυσικά - οι τραγουδίστριες να κάθονται στα τραπέζια των εύρωστων οικονομικά πελατών. Το 1966 χωρίζει με την Μαρινέλλα και την επόμενη χρονιά πραγματοποιούν τις τελευταίες ηχογραφήσεις τους ("Μη μου λέτε γι' αυτήν", "Απόψε σ' έχω στην αγκαλιά μου", "Η καρδιά της μάνας" κ.α.). Το 1968 δίνει την ευκαιρία στο Χρήστο Νικολόπουλο να περάσει στη δισκογραφία ερμηνεύοντας το πρώτο τραγούδι "Νυχτερίδες κι αράχνες", σε στίχους Κώστα Βίβρου, που γνωρίζει μεγάλη επιτυχία. Το 1969 αποφασίζει να αποσυρθεί για περίπου 2 χρόνια από την δισκογραφία. Τότε είναι που κάνει και την προσπάθεια να δημιουργήσει τη δική του εταιρεία,

την "STANDAR" αλλά τα κατεστημένα συμφέροντα και η λογοκρισία δεν τον αφήνουν. Το 1973 ηχογραφεί έξι δημιουργίες του Ακη Πάνου ("Η ζωή μου όλη", "Το θολωμένο μου μυαλό" κ.α.). Το 1974 ηχογραφεί το άλμπουμ "Στην Ανατολή" σε μουσική Μίκη Θεοδωράκη. Την επόμενη χρονιά όλη η Ελλάδα τραγουδά το τραγούδι φαινόμενο "Υπάρχω", σε στίχους Πυθαγόρα και μουσική Χρήστου Νικολόπουλου. Επιστρέφει το 1987 με το δίσκο "Ο δρόμος της επιστροφής". Ακολουθεί ο δίσκος "Ελεύθερος". Οι δίσκοι του γίνονται χρυσοί και πλατινένιοι κάνοντας ρεκόρ πωλήσεων. Η φωνή του, όσο περνούσαν τα χρόνια, ήταν πιο καθαρή, πιο δυνατή. Ήταν τότε που έκανε και τον μοναδικό του δίσκο ποντιακής μουσικής με τον ανεπανάληπτο Χρύσανθο. Το υπέροχο τραγούδι- ύμνος "πατρίδαμ' αραεύω σε..." σε στίχους του νευροχειρουργού Χρήστου Αντωνιάδη. Τελευταίο τραγούδι που ερμηνεύει λίγους μήνες πριν εισαχθεί στο Ιατρικό Κέντρο Αθηνών (με μεταστάσεις στον εγκέφαλο) είναι το "Ερχονται χρόνια δύσκολα" και το δίσκο αυτό, που ήταν και το κύκνειο άσμα του καλλιτέχνη, τον προλογίζει απευθύνοντας χαιρετισμό στους θαυμαστές του. Γ.Ν.

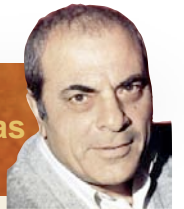
Stelios Kazantzidis ist am 29. August 1931 in Nea Ionia (einem von Flüchtlingen bewohnten Vorort von Athen) geboren. Sein Vater war pontischer Herkunft und seine Mutter aus Kleinasien. Seine Mutter und seine Grossmutter haben Stelios die Volkslieder der Flüchtlinge beigebracht. Stelios meinte, dass insbesondere seine Grossmutter ihm die Gesangstechniken, das richtige Atmen, die typisch weinende Stimme beibrachte.

«Meine Mutter besass eine sehr

schöne Stimme. In schönen Momenten hat sie mich auf ihren Schoss genommen und mir vorgesungen. Sie hat die nostalgischen Lieder ihrer Heimat, Kleinasiens gesungen...Und da ich alle Lieder meiner Mutter liebte, habe auch ich das Singen lieben gelernt. Es war wie ein Wiegenlied, ein Streicheln, es war für meine Eltern der Ausdruck von Freude oder Schmerz...Ich lernte die Lieder und diese selber vorgesungen... Meine Stimme gefiehl sowohl meinen Eltern, als auch Fremden. Ich erinnere mich, dass sich mein Vater, sobald er von der Arbeit zurück war und nachdem er sich gewaschen hatte, auf dem Balkon mit einem Kaffee oder Ouzo sass. – Komm Stelaki, mein Kind, komm und sing mir ein Lied vor, damit sich meine Seele öffnet, sagte er immer. Und ich, wo auch immer ich war, ging zu ihm. Ich weigerte mich nie, für meinen Vater zu singen. Es waren die schönsten Momente meines Familienlebens. Unvergessliche. Ich am Vorsingen, mein Vater an seiner Zigarette ziehend, und meine Mutter am Kochen und leise mein Lied begleitend...Sie war stolz auf meine Stimme und ich bewunderte ihre Stimme...So vergingen ein paar Jahre schönen Familienlebens während der Besatzung Griechenlands durch die Deutschen...»

Stelios verlor seinen Vater in sehr jungem Alter. Er wurde im Jahre 1945, inmitten des griechischen Bürgerkriegs, ermordet. Stelios musste lernen, mit den Schwierigkeiten des Alltags zurechtzukommen. Er transportierte Koffer vom Omonia-Platz an Busstationen und Bahnhöfen, verkaufte Wasser am Hauptmarkt von Athen. Geschlafen hat er auf Sitzbänken, damit er das Taschengeld, das er mit Mühe und Not verdient hatte, seiner Mutter und seinem jüngeren

Thimepsi (Erinnerung) - Stelios: Stimme einer Nachtigall, Seele eines Xeniteas

Bruder geben konnte. Stelios erlebte eine weitere sehr schlechte Erfahrung, als er während seines Exilaufenthaltes auf der Insel Makronisos aufgrund eines Unfalls für immer Zeugungsunfähig wurde. Seine Odyssee endete in der Textilfabrik "Esperos". Dort wurde auch sein Gesangstalent durch den Fabrikdirektor entdeckt. Eines Tages wurde Stelios in sein Büro bestellt. Am Ende des Gesprächs prophezeite ihm der musikbesessene Direktor sogar eine glorreiche Zukunft. **"Stelios, hör auf meinen Rat, lass dein Charisma nicht verloren gehen. Beschäftige dich mit der Musik! Kazantzidi, hör mir zu. Eines Tages wird ganz Griechenland von dir und deiner Stimme sprechen. Ich werde dir morgen eine Gitarre schenken!"**

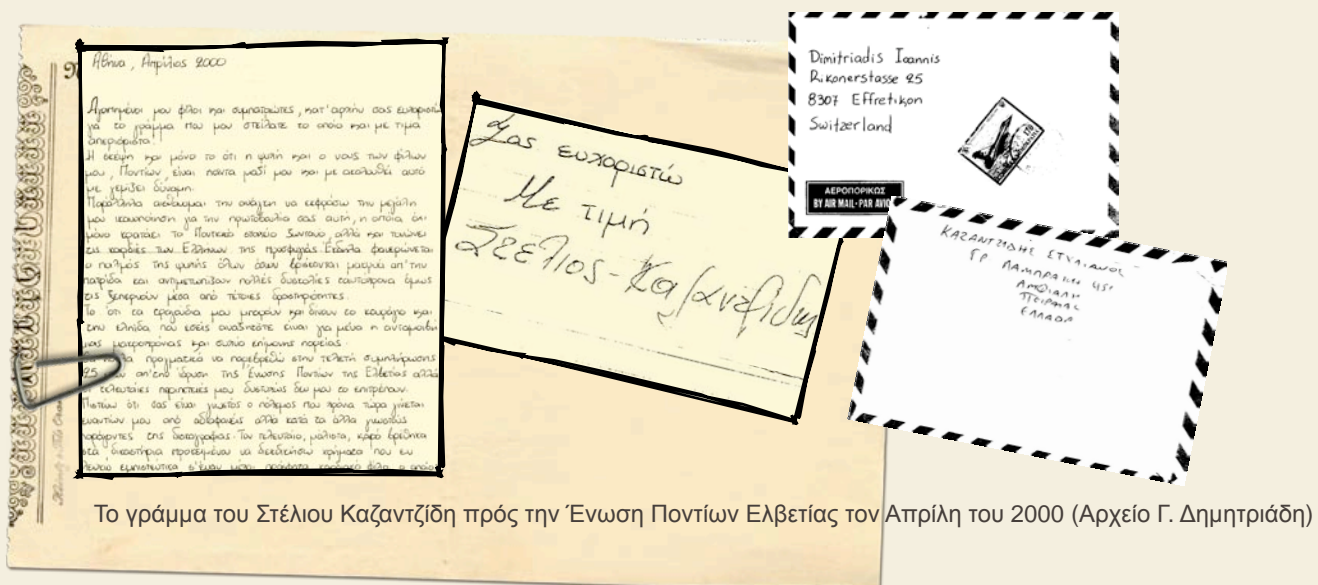
Im Jahre 1952 veröffentlichte Kazantzidis sein Debütalbum. Richtig bekannt wurde er jedoch mit der Hilfe des Komponisten Giannis Papaioannou. Bald ist in allen Lokalen (Zefyros, Rosignol u.a.), wo Stelios auftritt, jeder Platz ausgebucht. In den Jahren 1953-56 wird er von allen bekannten Sängerinnen der damaligen Zeit begleitet (u.a. Kati Grey). Stelios meinte dazu: "Die

Lieder der damaligen Zeit waren echte Menschengesichten, die sich mit dem alltäglichen Leben befasst haben. Heutzutage habe ich keine Ahnung, aufgrund welcher Kriterien die Lieder geschrieben werden. Vermutlich deswegen bleiben diese auch nicht lange in Erinnerung"

Im Jahre 1957 lernte er in Thessaloniki die Sängerin Marinella kennen. Sie werden ein künstlerisches Paar und erleben einen unglaublichen Erfolg. In den Jahren 1957-65 bildete sich der Mythos von Kazantzidis. In allen Lokalen, in denen Kazantzidis auftrat, waren alle Tische lange im Voraus reserviert. Vor den Lokalen bildeten sich grosse Menschengeschlangen. Diejenigen, die keinen Platz fanden oder nicht das nötige Geld besaßen, kletterten auf die Mauern der Sommerlokale.

Stelios Kazantzidis nahm im Jahre 1961 an den musikalisch-theatralischen Aufführungen von Mikis Theodorakis und Manos Chatzidakis teil. Im Juli des Jahres 1964 heirateten Stelios und Marinela, bleiben jedoch nur zwei Jahre zusammen. Kurz davor, im jungen Alter von 34 Jahren, entscheidet sich Stelios,

nicht mehr in Lokalen aufzutreten. Seine Entscheidung ist prinzipieller Natur. Im Jahr 1968 gibt er Christos Nikolopoulos, einem heutzutage sehr angesehenen Komponisten, die Chance und singt dessen Lied "Nichterides ki Arachnes". Ein Klassiker. Stelios versucht es mit einer eigenen Plattenfirma, die er "STANDAR" nennt. Das damalige Regime und die bestehenden Plattenfirmen bekämpfen jedoch deren Existenz mit Erfolg. Akis Panou wird im Jahre 1973 der nächste Komponist, dessen Lieder Kazantzidis singt. Ein weiterer Hit folgt im Jahre 1974, "Stin Anatoli" von Mikis Theodorakis. Bevor Stelios eine lange künstlerische Pause einlegt, singt er "Yparcho" (Ich existiere) von Christos Nikolopoulos. Yparcho's Erfolg ist bis heute legendär. Er meldet sich erst im Jahre 1987 wieder zurück. Aus dieser Zeit datiert auch sein erstes Album in der pontischen Musik. Das Lied "Patridam' araevo se" eroberte einen festen Platz in den Herzen aller Schwarzmeergriechen. Sein letztes Lied, kurz bevor er seinem Krebsleiden erlag, lautete "Erxonte dyskoli ker" (es kommen schwierige Zeiten). Sein Mythos lebt weiter. G.N.

Το γράμμα του Στέλιου Καζαντζιδη προς την Ένωση Ποντίων Ελβετίας τον Απρίλη του 2000 (Αρχείο Γ. Δημητριάδη)

Κοπή Βασιλόπιτας

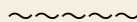
Η Ένωση Ποντίων Ελβετίας διοργανώσε στα πλαίσια των πολιτιστικών της δραστηριοτήτων την πατροπαράδοτη κοπή της Βασιλόπιτας στις 17 Ιανουαρίου 2009 στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου του Αγίου Δημητρίου Ζυρίχης. Στην εκδήλωση έδωσαν το παρόν πάνω από 400 μέλη και φίλοι της Ένωσης.

Την εκδήλωση μας τιμήσαν με την παρουσία τους από πλευράς εκκλησιαστικών και πολιτειακών αρχών ο σεβαστός πατέρας της ενορίας Ζυρίχης Εμμανουήλ Σημαντηράκης και ο Ποντιακής καταγωγής βουλευτής Κιλκίς κ. Σάββας Τσιτουρίδης. Ο πάτερ Εμμανουήλ εξήρε το τρόπο με τον οποίο οι Πόντιοι της Ελβετίας τηρούν και σέβονται τις παραδόσεις τους στα 34 χρόνια ζωής και προσφοράς της Ένωσης και πρόχωρησε στην κοπή της Βασιλόπιτας. Ο κ. Τσιτουρίδης δήλωσε εντυπωσιασμένος από το αγωνιστικό φρόνημα των Ποντίων της Ελβετίας και την μαζική τους παρουσία στην εκδήλωση. Δήλωσε αρωγός σε κάθε προσπάθεια της Ένωσης και υποστήριξε πως η Ελλάδα βρίσκεται σε ένα πολύ υψηλό επίπεδο. Στον κ. Τσιτουρίδη προσφέρθηκαν το τελευταίο τεύχος του περιοδικού της Ένωσης «Ξενητέας» και ένας ελβετικός σουγιας με χαραγμένες τις λέξεις «Pontos» και «Switzerland». Ο πρόεδρος Κώστας Καλπαξίδης και ο γραμματέας Γιώργος Νικολαΐδης στον σύντομο χαιρετισμό τους στάθηκαν στην πρόσφατη απώλεια του ιδρυτικού μέλους και πρώην προέδρου κ. Κώστα Ιωσσηφίδη, ζήτησαν από τους παρόντες να κρατηθεί ενός λεπτού σιγή και ανακοίνωσαν την προσφορά 500 ελβετικών φράγκων για την ανακαίνιση της ελληνοορθόδοξη εκκλησία της πόλης του St. Gallen στη μνήμη του.

Το καλλιτεχνικό πρόγραμμα της βραδυάς τίμησαν με την παρουσία τους οί καλλιτέχνες, Κώστας Πανίδης, Αντώνης Νικηφορίδης, Αλέκος Θεοδοσιάδης και το συγκρότημα «Φαντασία».

34η Ετήσια Γενική Συνέλευση

Την Κυριακή 15 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε η ετήσια γενική συνέλευση μας, για την εκλογή νέου Δ.Σ., τον οικονομικό απολογισμό της Ένωσης μας και άλλα τρέχοντα θέματα. Αποτελεί δικαίωση για εμάς, αλλά και τιμή για την Ένωση το γεγονός πως το παρόν έδωσαν πολλά μέλη. Σε καιρούς που οι περισσότεροι ελληνικοί σύλλογοι φυτοζωούν η παρουσία σας μας δίνει κουράγιο και δύναμη. Το καινούργιο Δ.Σ. συνήλθε σε σώμα με την σύνθεση που μπορείτε να βρείτε στην 2η σελίδα του «Ξενητέα».

Die Vereinigung hat am 17. Januar ihr alljährliches Königskuchenfest im Saal der Griech. Orthodoxen Kirche in Zürich organisiert. Am Fest nahmen ca. 400 Mitglieder und Freunde der Vereinigung teil. Ehrengäste des diesjährigen Anlasses waren der griechisch-orthodoxe Priester von Zürich, Hr. Em. Simandirakis, sowie Hr. Savvas Tsitouridis, Abgeordneter des Griechischen Parlaments mit pontischer Herkunft. Beide Ehrengäste haben sich in ihrer kurzen Rede für die Einladung bedankt und insbesondere über die zahlreichen Anwesenden sehr erfreut gezeigt. Herrn Tsitouridis erhielt ein klassisches schweizerisches Sackmesser als Erinnerungsgeschenk. Kostas Kalpaxidis und Georg Nikolaidis baten um das Halten einer Schweigeminute zum Andenken an den ehemaligen Präsidenten Kostas Iossifidis. Im Andenken an ihn wurden CHF 500 an die griechisch-orthodoxen Kirche in St. Gallen gespendet.

Am 15. März 2009 fand unsere alljährliche Generalversammlung statt. Über das zahlreiche Erscheinen von Mitgliedern kann unsere Vereinigung nur stolz sein. Der neue Vorstand findet sich auf der zweiten Seite von «Xeniteas».

Κοινωνικά

Τούς τελευταίους μήνες μας άφησαν ο πρώην πρόεδρος κ. **Κ. Ιωσηφίδης**, ο κ. **Κ. Ευθυμιάδης** και ο κ. **Π. Υφαντίδης**. Η Ένωση τίμησε τη μνήμη τους με την προσφορά χρηματικών ποσών για φιλανθρωπικούς σκοπούς. *Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τους σκεπάζει.*

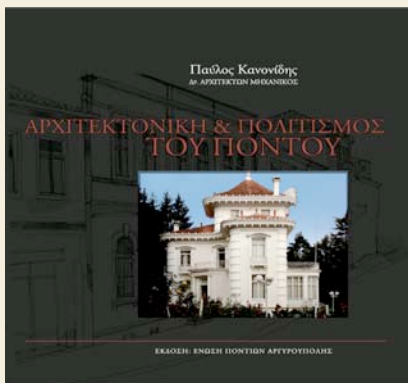
Ο γραμματέας **Γ. Νικολαΐδης** νυμφεύτηκε την εκλεκτή της καρδιάς του **Στέλλα Βίον ανθόσπαρτον**.

Οι οικογένειες **Πετκελή, Μωησίδη, Φαντίδη** και **Μαραντίδη** απέκτησαν παιδιά. Χαρά για τους γονείς, ευτυχία και για την Ένωση και τους καινούργιους χορευτές της.

Ιβόρισμαν (λίχνισμα) - Παύλος Κανονίδης «Αρχιτεκτονική και Πολιτισμός του Πόντου»

Βιογραφικό του συγγραφέα: Ο συγγραφέας, Δρ. Παύλος Κανονίδης γεννήθηκε στο Παλιό Γυναικόκαστρο Κιλκίς απο γονείς που έλκουν την καταγωγή τους απο την Αργυρούπολη του Πόντου. Έζησε 20 χρόνια στην Αυστραλία, όπου και σπούδασε στο Βασιλικό Πολυτεχνείο της Μελβούρνης απ' όπου αποφοίτησε το 1983. Σπούδασε επίσης Κοινωνιολογία και Φιλοσοφία στο Πανεπιστήμιο Deakin της Μελβούρνης, όμως δεν απέκτησε το πτυχίο γιατί μετακόμισε στη Θεσσαλονίκη. Το Διδακτορικό του Δίπλωμα στην Αρχιτεκτονική το απέκτησε το 2000 από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Παρουσίαση του βιβλίου: Πρόκειται για ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον **φωτογραφικό λεύκωμα για την αρχιτεκτονική του Πόντου**. Μέσα από τις σελίδες του λευκώματος τονίζονται η αισθητική αλλά και η ιστορική αξία του έργου του συγγραφέα στην προσπάθεια του για διάσωση και ανάδειξη του Ποντιακού πολιτισμού. Είναι ολοφάνερο απο την πρώτη σελίδα του βιβλίου πως ο συγγραφέας χαρακτηρίζεται απο ενα πάθος για την πατρίδα της ψυχής του τον Πόντο. Το πάθος αυτό ξεπερνά την συνήθη αγάπη του ερευνητή για το επιστημονικό του έργο. Όπως πολύ εύστοχα, μεταξύ άλλων, παρατηρεί ο

συγγραφέας στον πρόλογο *„...αλλά και απο την βαθύτερη εσωτερική ανάγκη του ανθρώπου που ανατράφηκε με τη ιστορία και την τραγωδία του Πόντου. Η τραγωδία αυτή δεν διαδραματίστηκε μόνο στον Πόντο, άλλα και σε ολόκληρη την Έλλαδα με το προσφυγικό κύμα, που είχε ως αποτέλεσμα να εγκαταλείψουν οι πλυθυσμοί τη γή στην οποία οικοδόμησαν έναν ολόκληρο πολιτισμό και την οποία ανέδειξαν και να αφήσουν πίσω τους ότι πολύτιμο είχαν, τους τάφους των προγόνων τους, τα μνημεία τους, τις αναμνήσεις τους, τις εκκλησίες τους, τα κτήματα τους, τα σπίτια τους“.*

Με την αρχιτεκτονική των σπιτιών των Ποντίων στην πατρογόνα γή ασχολείται ο κ. Κανονίδης. Προσπαθεί να παρουσιάσει τις κυριότερες τάσεις της αστικής αρχιτεκτονικής, στα τελευταία εκατό χρόνια της παρουσίας των Ποντίων στην Ανατολή. Για να βοηθηθεί και ο μη ειδικός ως προς τα Ποντιακά αναγνώστης, η μελέτη ξεκινά απο τα ιστορικά, κοινωνικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά των Ποντίων και του τόπου τους, για να καταδείξει την βαθύτερες αιτίες της επιλογής των συγκεκριμένων αρχιτεκτονικών τάσεων.

Για την ολοκλήρωση του λευκώματος χρειάστηκαν 15 χρόνια έρευνας και πέντε πολυήμερες επισκέψεις **στην Αργυρούπολη, την Τραπεζούντα, την Κερασούντα, την Σαμψούντα και στην ευρύτερη περιοχή του Πόντου**. Κατά τη διάρκεια αυτών των επισκέψεων, έγιναν φωτογραφίσεις αστικών και μη περιοχών, συνεντεύξεις με ντόπιους, αποτυπώνοντας έτσι

την ανάπτυξη που είχε η περιοχή του Πόντου, αλλά και την πορεία της **αστικής αρχιτεκτονικής από τα μέσα του 19ου αιώνα μέχρι το 1922**. Ο συγγραφέας αποτυπώνοντας στο λεύκωμά του τον πλούτο της Ποντιακής αρχιτεκτονικής, θέλησε ακόμη να αποδείξει ότι το ωραίο πάντα κυριαρχούσε στην ζωή των Ποντίων, όσο δύσκολο κι αν ήταν αυτό. Το μεγαλύτερο μέρος των Έλλήνων του Πόντου, είτε ακολούθησε τον δρόμο της προσφυγίας, είτε εξοντώθηκε κατα την διάρκεια της Ποντιακής γενοκτονίας. Το πνεύμα και ο πολιτισμός των επιζώντων, προσαρμοσμένοι στις συνθήκες της εκάστοτε καινούργιας πατρίδας τους συνεχίζουν να υπάρχουν, συνεχίζουν να ζούν. Τα σπίτια τους όμως, είτε πανέμορφα αρχοντικά, είτε πίο ταπεινά σπίτια στις παρυφές των πόλεων, άλλα κατοικημένα και άλλα ακατοίκητα στέκουν ακόμη περήφανα περιμένοντας την συγγνή μοίρα όλων των υλικών. Όπως πολύ σωστά διαπιστώνει ο συγγραφέας **όσο ζει η μνήμη και η ιστορία αποτυπωμένες, δεν υπάρχουν χαμένες πατρίδες, δεν υπάρχουν χαμένοι πολιτισμοί**.

Δεν θα μπορούσαμε να τελιώσουμε διαφορετικά αυτό το σύντομο αφιέρωμα-ταξίδι σε αυτό το ενδιαφέρον βιβλίο, δίχως να παραθέσουμε ένα ποιήμα του ίδιου του κ. Παύλου Κανονίδη που κοσμεί την σελίδα 21 του λευκώματος:

ΣΠΙΤΙΑ

*Πόσες χαρές, πόσες λύπες
ενσωμάτωναν μέσα στη λάσπη
τους, αυτά τα πέτρινα σπίτια;
Πόσος διάκοσμος χρειάστηκε
να καλύψει τη λύπη
στα παράθυρα από αυτά
τα μνημειακά όμορφα σπίτια
δοχεία του πολιτισμού, της
κοινωνίας,
της ζωής και του έρωτα,
εσωτερική επένδυση στους
τοίχους
οι νότες της χλιοβασιτισμένης
λύρας.
Καλές οι μέρες, ηλιόλουστες και
ζεστές
όταν χτίστηκαν αυτά τα σπίτια,
η χαρά του πρωτομάστορα
φτερουγίζει μέσα του.
Ο αρχιτέκτονας, ο δημιουργός
του, το πλάθει υπερήφανος
για το δημιούργημα του χωρίς να
γνωρίζει το ριζικό του ωραίου
σπιτιού.
Το σοκάκι, το σοκάκι, η βροχή, τα
νιάτα, όλα ερήμωσαν.
Τα έκτισαν, μόνιμα, πέτρινα και
δυνατά, βαθιά
θεμελιωμένα στην ποντιακή γή,
σαν τίποτα να μην
συμβαίνει, μα τελικά το ριζικό τους
ήταν να
μείνουν άδεια, ερειπωμένα,
αγέλαστα και σκρεβρωμένα απο
λύπη και προσμονή.
Όταν τα πλησίασα και με
ευλάβεια θέλησα να τα
Μιλήσω και να τα φωτογραφίσω
μου χαμογέλασαν
με χαιρέτησαν μου είπαν όλα
τα μυστικά τους.*

*Παύλος Κανονίδης (Πόντος,
Αύγουστος 1995)*

Σημ: Ευχαριστούμε τον Χ. Κων-
σταντινίδη για την πολύ καλή ιδέα.
Περισσότερες πληροφορίες για το
βιβλίο και τον συγγραφέα:
www.kanonidis.gr Γ.Ν.

Kurze Biografie: Dr. Pavlos Kanonidis ist in Palio Gynekokastro in der Region von Kilikis geboren. Seine Eltern stammen aus Pontos (Argyroupolis). Er lebte 20 Jahre lang in Australien und studierte am Royal Polytechnikum von Melbourne. Er begann auch ein Studium der Philosophie und Soziologie an der Universität Deakin, beendete dies jedoch wegen seiner Rückkehr nach Griechenland nie. Im Jahre 2000 erlangte er seinen Dokortitel in Architektur.

Buchpräsentation: Es handelt sich um ein sehr interessantes Bilderbuch über die Architektur in Pontos. Der Autor weist eine grosse Liebe, ja Leidenschaft für die Heimat seiner Vorfahren auf. Er befasst sich mit den wichtigsten urbanen Baustilen in den letzten hundert Jahren der Präsenz der Griechen in Pontos. Durch das Beschreiben gewisser historischer, kultureller und sozio-ökonomischer Elemente der Pontos-Griechen gelingt es ihm zu beweisen, weshalb diese Baustile ausgewählt wurden.

Dr. Pavlos Kanonidis hat insgesamt 15 Jahre seines Lebens für das Schreiben dieses Buches gebraucht. Er bereiste fünfmal die Region von Pontos, um diverse Gebäude zu photographieren, Einheimische zu interviewen und sich ein möglichst klares Bild zu verschaffen.

Die Mehrheit der Pontos-Griechen, ist entweder während der Gräueltaten der Neu-Türken erloschen oder begab sich auf die Flucht nach Griechenland oder in andere Staaten. Der Geist und die Kultur der Überlebenden fand andere Ausdrucksformen in der "neuen" Heimat. Ihre damaligen

Häuser warten, unabhängig davon, ob verlassen oder wieder bewohnt, auf das übliche Ende jeder Materie. Wie auch der Autor selber betont: **Solange die Geschichte und die Erinnerungen weiterleben, kann nicht von verlorenen Geburtsstätten oder von verlorenen Kulturen die Rede sein.**

Bemerkung: Ich bedanke mich bei Christos Konstantinidis, einem guten Freund des Autors, für das inspirierende Geschenk.

G.N.

Ευχαρίστημαν (Ευχαριστία) / Efcharisteman (Danksagung)

bellini
Menschen . Netze . Chancen
Tel. +41(0)58 059 59 59, www.bellini.ch

Die Mobiliar
Versicherungen & Vorsorge

THRAKI GmbH

HELLAS SHOP
Griechische Spezialitäten
www.thraki.ch
Email: food@feta.ch

PAPARIS
TRANSPORTE GMBH

www.paparis.com info@paparis.com Tel. 043 268 04 44/45

Griechisches Restaurant

Taverne Parthenon
Bäckerstr. 2
5012 Schönenwerd
062 849 12 68
Fam. Kapetanidis

MYTHOS

GRIECHISCH, MEDITERRANE & FISCHSPEZIALITÄTEN

POSEIDON

AATHALSTRASSE 5
8610 USTER
TEL. 044 941 50 11
FAX 044 941 48 38

DIÉ ESSKULTUR DER GOETTER

MO. - FR. 11.00 - 14.00
17.00 - 24.00
SAMSTAG 17.00 - 24.00
SONNTAG GESCHLOSSEN

ZÜRICH

Grosssäckerstrasse 27
Tel. 043 536 84 09

8104 Weiningen ZH
Fax 043 539 84 07

andreas.venakis@venakis-automobile.ch
www.venakis-automobile.ch

**Mittelmeer-
Spezialitäten**

2x in Zürich

Laebis 1
Brugggasse 8
8001 Zürich
Tel. 044 251 41 13
Fax 044 252 78 34

Laebis 5
Hardturmstr. 129
8005 Zürich
Tel. 044 440 66 50
Fax 044 440 65 01

www.laebis.ch

RESTAURANT RHODOS

Griechische Spezialitäten & Party Service

Restaurant Rhodos
Wülflingerstrasse 134
8408 Winterthur
Tel: 052 / 222 17 82
info@restaurant-rhodos.ch

Η Ένωση Ποντίων Ελβετίας ευχαριστεί επίσης την ευπατρίδη ιατρό κ. Σουμέλα Τερζάνη για την ευγενική χορηγία του ποσού των CHF 1'000, κάποιον ανώνυμο Έλληνα επιχειρηματία για την δική του προσφορά και όλα της τα μέλη για την έγκαιρη πληρωμή της συνδρομής τους. Με την βοήθεια και την συμμετοχή όλων μας κάθε στόχος μπορεί να γίνει πραγματικότητα. **Η Ρωμανία κι' αν 'πέρασεν ανθεί και φέρει κι 'αλλο.**

Η Ρωμανία κί αν' πέρασεν,
ανθεί και φέρει κί 'αλλο

